

Kan het Evangelie joods zijn? Waar komt de synagoge vandaan?

David H. Stern, een Messias belijdende jood, schreef een boek "Het Evangelie is Joods ..... een eerherstel".

Daarin wordt gesteld dat de volle waarheid van de Schrift zou vereisen dat het "joods-zijn" van het Evangelie wordt hersteld. Ook het christendom zou joods zijn, en antisemitisme zou onchristelijk zijn, en te weigeren joodse mensen het Evangelie te brengen zou eveneens antisemitisme zijn.

Wanneer het Evangelie joods zou zijn, kan een jood joods blijven en toch christen worden en de Messias belijden. Dat nu willen sommige Messias belijdende joden ons doen geloven.

Is dit opzet, bedrog of onwetendheid?

Men verwacht immers de joden met Israël, alsof de joden nog het enige Israël vormen dat er overig is op aarde. En ook maakt men Jezus en de Apostelen tot joden, en maakt men -ten onrechte- het joodse volk, tot volk van God!

Nee, de joden zouden slechts een heel klein deel van de ene stam Juda vormen indien zij van Juda zouden afstammen. En dat kleine deel van een enkele stam kan nooit representatief zijn voor de rest van alle stammen, die volgens Jak.1:1, Hand.26:7 nog in de verstrooiing zijn.

Het is een grote uitdaging voor de joden eens aan te tonen dat zij inderdaad van Juda zouden afstammen, want dat kunnen zij niet. Men leze o.a. de geschriften van prof. Paul Wexler uit Tel Aviv dat de huidige joden geen semieten zijn, en niet van Juda afstammen.

Wat tegenwoordig als het "jodendom" wordt aangeduid is een apart overwegend atheïstisch volk, waarin ook een aparte religie en met een aparte (valse) Messiasverwachting is te vinden.

Dat jodendom is overwegend te herleiden tot Kaïn en Ezau, en heeft een surrogaat-religie, waarvan de Talmud ons de meest afschuwelijke voorbeelden toont.

Hun religie blijkt uit de verworpen Tempeldienst en oprichting van de Synagoge.

Heeft de synagoge een plaats in de heilsgeschiedenis? Was de synagoge iets dat de Allerhoogste voor Zijn volk instelde, of is het een puur menselijke instelling?

Net als de Tempel heeft de synagoge een eigen liturgie. En, hoe is de verhouding Tempel tot synagoge?

Algemeen ziet men de heilshistorische lijn als volgt:

Israël had de Tabernakel, en later de Tempel. Tijdens de ballingschap had een deel van Juda geen mogelijkheid om nog langer in de Tempel zich te wijden aan Jahweh. Uit die noodsituatie is de synagoge geboren, waar gebed, schriftlezing en uitleg centraal staan.

Is deze vorm (der synagoge) een model en overgangsschakel naar de eredienst van de nieuwe bedeling der Gemeente?

Voor het bloedige offer kwam het offer van het gebed in de plaats. Voor het priesterlijk aspect, kwam meer het profetisch aspect.

De synagogen zijn in de diaspora ontstaan, en daarna hebben de teruggekeerden de synagoge in Palestina gesticht. Zelfs vlak naast de Tempel stonden synagogen, en met welk doel? Moest de synagoge de Tempel gaan vervangen?

In het NT komt men de synagoge veel tegen, in het OT niet, hoewel de synagoge wel in die tijd is ontstaan.

Het Hebreeuwse "eda en qahal" betekenen zoiets als vergadering, gemeente, verzameling. Daarmee wordt geen gebouw aangeduid. De synagoge is wel echter een gebouw voor godsdienstige samenkomsten.

Na de ballingschap werd de Tempel herbouwd door Zerubbabel en Jozua, met de profeten Haggai en Zacharia, die daartoe aansporen. Dus niet dat Jahweh de aandacht van het volk wil aftrekken van de Tempel, en over wil schakelen op de synagoge.

De Tempeldienst zou een einde nemen vanwege het verwerpen van JHWH en Zijn verbond, niet vanwege het feit dat de synagoge er reeds eeuwen was en deze de Tempel ging verdringen.

De synagoge-cultus is dus niet de overgangsschakel van de oude naar de nieuwe bedeling, indien men zo wil spreken.

Het valt niet te ontkennen dat de synagoge naast de Tempel een belangrijke plaats had onder het jodendom, en ook dat Jezus dikwijls in de synagoge heeft gesproken. Men kan zich afvragen of de synagoge

soms een stuk van het profetische ambt heeft vervuld, en de Tempel een stuk van het priesterlijke ambt.

Wij lezen dat na de ballingschap de priesters er een taak bij krijgen, namelijk zoals Ezra, het onderrichten in de Wet. Ezra was priester, en daarbij ook schriftgeleerde.

In die tijd vormden zich groepen schriftgeleerden in de lijn van Ezra. Deze groepen of scholen noemde men 'synagogen', waar de lezing van de geschriften de levende woorden der profeten verving. Men bouwde de graven der reeds gestorven profeten, en de tegenwoordige profeten vermoordde men.

Naast de priesterdienst in de Tempel verrees een profetendienst in de synagoge!

Maar ..... is dat de wil des Allerhoogsten?

In de synagogen kwamen ambten. Er werden rabbijnen of schriftgeleerden aangesteld, die ook nog een zekere band met de Tempel onderhielden. In de synagogen verheerlijkten deze rabbijnen zichzelf, Matth.6:2,5; Mark.12:38.

De synagoge had een open vorm van dienst. Allerlei gewone mensen mochten er voorlezen en een commentaar geven, onder leiding van de overste der synagoge. Men kende er het ambt van voorlezer, voorzanger, voorbidder, en er was een soort kerkenraad, een raad van oudsten.

De kathedr midden in de synagoge zou zien op het spreken van Jahweh in het midden der gemeente d.m.v. de Thora.

En zo te zien ligt er een soort parallel tussen de Tempel en synagoge.

In de Tempel wordt gezongen en gebeden, in de synagoge eveneens!

Alleen krijgt bidden en zingen in de synagoge niet een priesterlijk, maar een profetisch accent.

Voor de joden staat de synagoge als leerhuis centraal naast de Tempel.

Jezus mijdt de synagoge niet, Matth.4:23, 9:35; Mark.1:21,39, 3:1; Luk.13:10, maar betreft de synagoge in de crisis zodat de synagoge moet kiezen, voor of tegen Hem.

De grote beslissing valt in Nazareth, Luk.4, nadat het er aanvankelijk op lijkt dat men voor Hem zal kiezen. Nee, men wees Hem af, daar geen profeet in zijn vaderland geëerd is. Men wierp Hem uit! Luk.4:24.

Zijn komst tot de synagoge dwong deze tot een keus!

Niet alleen de synagoge, maar ook de Tempel moest kiezen!

Beiden, de Priesterdienst en de Profetendienst verwierpen Jezus. Grotere tragedie is niet denkbaar. En met de verwerping van Hem, plaatsten de Tempel en synagoge zich buiten de verdere heilsontwikkeling!

Wij zien dat Johannes de Doper reeds buiten de Tempeldienst opgroeide, en ook buiten de synagoge. Dat was een eersterangs protest tegen de verstarren en verabsoluteren van het Priester- en Profetenambt.

Ook Jezus heeft Zijn dertig levensjaren niet in de Tempel of synagoge doorgebracht, en heeft er geen officiële opleiding genoten. Jezus had ook geen zwart pak aan, zoals de Rabbijnen, met grote zwarte hoeden, (identiek aan de dominee-cultuur van het protestantisme). De Tempel- en synagogedienst waren nabij de verdwijning. Er zou iets nieuws komen! Dus was het optreden van Jezus en Johannes een vlammend protest tegen de verworden Tempel- en synagogedienst. Beide diensten moesten kiezen en kozen metterdaad!

De Tempel en synagoge zijn plaatsen geworden van vervolging. Men vervolgt het ware geloof in JHWH, en zo staat het ook met de kerken. Van nu en voortaan stellen Tempel en synagoge zich in dienst van de satan, zie Openb.2:9 en 3:9, en is er geen zegen van deze diensten meer te verwachten.

Wat de hedendaagse joden willen klaarmaken met een te herstellen Tempeldienst in Jeruzalem, is niets anders dan een satanisch geïnspireerd streven vanuit hun valse messias-verwachting.

De joden leven nog steeds met een begeerte naar verlossing.

Het voortbestaan van het ware Israël is niet afhankelijk van Palestina, en wij vinden in het zionisme geen Schriftuurlijke Messiasverwachting.

In de oude bedeling heeft een omhuiging plaats gehad naar de nieuwe, waarbij de Tempeldienst en synagoge zichzelf buiten de heilsgeschiedenis plaatsten. De synagogedienst is een puur menselijk bedenkfel, en niet een product van Goddelijke omhuiging van de Tempel naar de Gemeente. De Gemeente is de Tempel Gods, en de gelovigen zijn de levende stenen, 1Petr.2:1-10.

De Gemeente ontstond, en de eerste christenen gingen aan de slag. Er zal weinig of geen binding meer zijn geweest van de Gemeente met de

Tempel en Synagoge.

De Gemeente kende in haar begin geen ambten zoals in de Tempel en Synagoge, geen heilige personen die voor heel het volk een plaatsbekledende rol vervulden.

De Gemeente kende geen heilige plaatsen, geen gewijde gebouwen en speciale liturgie. De Gemeente kende huis-samenkomsten en liefdemaaltijden, met lof en aanbidding, met profetie, uitlegging, belijden en onderlinge samenspraak.

In de oude bedeling waren de ambten, profeet, priester en koning min of meer gescheiden. In de Gemeente niet! Daar is het ambt aller gelovigen!

Later is men (niet op Goddelijk bevel) het apostelschap gaan opsplitsen in ambten, in dienaars des Woords, ouderlingen en diakenen, en nog later in bisschop, dominee, etc-. Dat is een regelrechte terugkeer tot de failliet-verklaarde Tempel- en Synagogedienst! Daaronder valt ook het stichten van kerken, invoeren van eigen liturgie, eigen feestdagen, etc-.

Het is maar heel even goed gegaan, en al spoedig zakte men weer terug naar het oude niveau van vormendienst.

Zoals gezegd is de synagoge als instituut in werking gesteld door sommige teruggekeerde ballingen uit Babylon, als een vervanging dan wel supplement van de Tempeldienst, maar dan zonder offers.

In het verlengde van de synagoge zijn de kerken ontstaan. Men beroept zich op het gegeven dat Jezus ook Zelf de synagogen naar 'gewoonte' bezocht. Luk.4:16.

Men moet bedenken dat Jezus geen lid was van een synagoge, en dat Hij dus niet vanwege Zijn lidmaatschap de synagogen bezocht. De synagoge was voor Hem een plaats waar joden samen vergaderd waren en waar Hij de confrontatie aanging. Men wierp Hem dan ook uit hun synagogen! Wel had Hij zich de gewoonte eigen gemaakt overal waar Hij een synagoge zag, naar binnen te gaan om aldaar de echte waarheid te zeggen (de knuppel in het hoenderhok te werpen). En dat kostte Hem uiteindelijk zijn leven.

Nee, bevreesd was Hij niet voor de joden. Hij noemde hen adderengebroad, een uit overspel geboren generatie. Dus stak Hij de lont aan van het joodse kruisvat.

Hij, noch Zijn apostelen stonden op een lijn met de synagogen!

Prof. Dr. J. v.d. Laan hoogleraar te Kampen, meent dat het christelijk antisemitisme is wanneer men stelt dat het joodse volk Jezus heeft vermoord. En Hand.5:30 dan? *De God onzer vaders heeft Jezus opgewekt, Welken gij omgebracht hebt, hangende [Hem] aan het hout.*

Deze gedachte zou tot pogroms en antisemitisme hebben geleid. Jezus zou niet door het joodse volk ter dood zijn gebracht, volgens Van der Laan zelfs niet door de joodse religieuze leiders. Slechts door de politieke invloed van een groep joodse leiders op de toenmalige Romeinse overheid in Judea zou het vonnis tot stand zijn gekomen en uitgevoerd.

Dus zou het volk vrij-uit gaan! Heeft het volk zich niet op laten hitsen? Heeft het volk niet geroepen....Mt 27:25 En al het volk, antwoordende, zeide: Zijn bloed [kome] over ons, en over onze kinderen.? Was het volk zelf niet medeschuldig toen David de volkstelling liet uitvoeren?

Het is waar, de directe schuld ligt bij de ophitsers, bij de joodse leiders die daartoe aanzetten. Het volk is medeschuldig wanneer het luistert naar dergelijke ophitsers! Wij gaan niet vrij-uit wanneer wij op straat "Heil Hitler" gaan staan schreeuwen, ook al hitst een ander ons daartoe op! Of men moet het volk als ontoerekeningsvatbare imbecielen aanmerken!

Wanneer Van der Laan gelijk zou hebben, moet men zijn stelling eveneens toepassen op Duitsland. Dan zou het Duitse volk ook schuldloos zijn aan de Holocaust, en zouden alleen de nazi-leiders straf verdiend hebben. Maar wat zien wij? Men laat het Duitse volk al meer dan 50 jaar "Wiedergutmachung" betalen! Dus houdt men wel terdege een volk medeschuldig aan hetgeen haar leiders doen.

Buiten de kerk geen zaligheid (extra ecclesium nulla salus)

Art.28 NGB: *"Wij geloven, aangezien deze heilige vergadering is een verzameling van degenen die zalig worden, en dat buiten haar geen zaligheid is..."*

Deze gedachte was reeds bij Cyprianus aanwezig, en Augustinus onderschreef haar, en vele pausen hebben het herhaald. Paus Bonifacius VIII liet in 1302 in een bul vastleggen dat er "buiten die ene kerk geen heil noch vergeving van zonden gevonden wordt". Buiten de kerk

(priester) is er geen heil, volgens Rome. De Reformatie heeft deze opvatting gehuldigd, hoewel zij onder de kerk iets anders verstond dan Rome.

Bij Rome is de kerk daar waar de priester is (hiërarchie en apostolische successie); bij de Reformatie is de kerk daar waar de gelovigen zich rond het Woord scharen, *"een heilige vergadering der ware Christgelovigen, die al hun zaligheid van Jezus Christus verwachten, gewassen zijnde door Zijn bloed en geheiligd en verzegeld door de Heilige Geest"* (NGB).

In de tijd der Reformatie was er slechts één kerk, en niet zoals nu een grote verdeeldheid. Wie van alle verdeelde kerken durft pretenderen de alleenzaligmakende kerk te zijn? De Reformatie ziet de kerk als de werkplaats van de Heilige Geest, en daar moet men dus zijn. Wie nat wil worden moet in de regen gaan lopen, en niet thuis blijven zitten. Wie zalig wil worden moet in de kerk zijn, also leren ook de protestantse kerken. Joh.4. leert dat men noch te Jeruzalem hoeft te aanbidden. De ware aanbidders aanbidden Elohim in Geest en waarheid.

Maar wat wil men met al diegenen waarbij de Allerhoogste het liefste op een rechtstreekse wijze, zonder tussenkomst van kerken, hen te bekeren en met het waarachtige geloof te begiftigen? Daarvan zijn zeer vele voorbeelden te noemen! Denk slechts aan John Bunyan en Paulus.

De kerk is een verlengstuk van de Tempel- en Synagogedienst, die elk een soort "middelaars-rol" vervulden.

De kerk als de hemel op aarde

De eerste christengemeente leefde in de verwachting van de spoedige komst van het Godsrijk. Dat bleef maar uit. Men had zich -net als Jezus- vergist in het tijdstip. En tenslotte is men de kerk gaan zien als het Rijk Gods, waarover Augustinus een boek schreef "De stad Gods".

De kerk zag men als het geestelijke Israël (vervangingstheologie), dus als een staat (Vaticaan) en als een voorportaal van de hemel, waar het koninklijke, priesterlijke en profetische ambt aanwezig was.

Dit is een ontaard christendom, ontstaan uit de monopolisering van de religie door een machtsbeluste priesterstand.

Ook in de Evangelien, die door deze priesterstand zijn bewerkt en herschreven, en later canoniek verklaard, is reeds de aanzet tot de kerk-

gedachte aanwezig, namelijk de kerk als het Rijk Gods op aarde (de hemel op aarde).

Het christendom is in de eerste plaats KERK, dwz. een groep mensen rondom een kerkgebouw. Het christendom moet Jezus zijn, Hij centraal. Hij vraagt geen offeranden van ons, maar ware aanbidding en weldadigheid. De kerk is het voorwerpelijke (objectieve) element van het algemeen geloof der meeste christenen, namelijk ... deel uit te maken van de kerk. Luther verplaatste dit naar het subjectieve element van het geloof waardoor de persoonlijke verzoening met Elohim (God).

Daarmee viel voor de meeste mensen de zekerheid weg, daar men zich vastklampte aan de kerk. En dat zien wij vandaag de dag nog. Men klampt zich vast aan de kerk, want als je daar maar bij hoort, komt het wel goed.

Luther sprak echter nog wel van "ons", in "een vaste burcht is onze God," etc. Maar zijn volgelingen spraken over "ik en mijn", en ook in het piëtisme was dat het geval. En dat is het ook. Het is een persoonlijke zaak, een levende steen te zijn van het geestelijk gebouw.

Rome bleef daartegen de KERK preken, daar alleen het kerkbewustzijn de mensen zou doen terugkeren in de moederschoot.

De kerk is ontstaan uit een dogma, en dankt daaraan haar voortbestaan. Er zijn vele dogma's, maar het hoofddogma is (wel de) mis.

Dit dogma heeft men tot een kerkelijke feestdag gemaakt, namelijk Sacramentsdag. En hier ligt de sleutel tot het verstaan van het ware wezen der kerk.

Tijdens de mis zou er gedaanteverandering optreden (transsubstantiatie). Door het woord van de priester zou de aardse substantie van brood en wijn veranderen in de substantie van het lichaam van Christus. Tijdens de voltrekking van dit sacrament wordt een totaal andere wereld opgeroepen, waarin de natuurwetten niet gelden. Er is immers scheikundig geen verandering waar te nemen in het brood en de wijn. Het gaat hier volgens Rome om de geestelijke wereld, waar de ziel eet en drinkt. Dus is er sprake van een "ziels-substantie". Ooit van gehoord? Het dogma van de mis leert dus geen natuurlijke, maar een geestelijke "waarheid", volgens Rome.

Dogma is zoiets als "besluit", het besluit van een leerstelling der kerk. En die besluiten berusten allen op mysteries.

In de samenkomst der kerk voltrekt zich dat mysterie, het mysterie der

verzoening, zegt men.

Die samenkomst is een soort 'spel', en de kerk zelf is dat spel, theater.

Men weet wel dat de dogma's in de normale zin des woords niet waar kunnen zijn. Men moet in het spel 'geloven'. De dogma's zijn als het ware spelregels en geen vaststaande feiten. Een dogma is een veronderstelling (axioma), en men 'speelt' een transsubstantiatie van het leven. Men denkt zich in in de hemel te zijn.

Vandaar dat het kerkgebouw een 'heiligdom' heet te zijn, een voorportaal van de hemel. Een schip dat op de wereldzee op weg is naar de veilige haven. En met dat doel zijn de oude kathedralen gebouwd. In de kerk trekt men zich terug voor een moment uit de harde wereld, en daar speelt zich het toneel van het hemelleven af. En vandaar dat de geestelijken een "hemelse" kleding dragen (behalve in de synagogen en protestantse kerken, waar men zich vertoont in zwartgeblakerde kleding). Zie p.24 van deze brochure.

Wij zien dat het 'geloof' op deze wijze bestaat in een soort voorstelling, suggestie. Op die manier wordt de Godsverering een totale omkering van de natuurwetten. Men denkt dat in de hemel alles anders is, precies tegengesteld aan de (zondige) natuur. En dat nu is het 'spel', de kerk. Dat is komedie, suggestie, illusie, trance, schijn. Daarbij moet men alle intellectuele gedachten opzij zetten!

De kerk zou het lichaam zijn van Christus, en de bisschop (of dominee) Zijn vertegenwoordiger.

De kerk als voorportaal des hemels

De kerk zou een bovennatuurlijke grootheid zijn, en jawel, die taal spreken de kathedralen. Men vereert niet de Schepper, maar de kerk (de schepping van de architect). In de gehele wereld is geen tweede voorbeeld van zulk een zelfverheerlijking te vinden als de KERK, waar de geestelijken zich "Servus servorum" noemen (knecht aller knechten), maar waar men als Koning aller koningen heerst! (domineert), als plaatsbekleders van Christus.

In de kerk staat niet God of Jezus centraal, maar de mens. Het christendom is KERK, en slechts de kerk is de christelijke religie. Dit systeem is een puur heidens/joodse uitvinding, zoals wij zagen, namelijk de SYNAGOGE!

De dom, de kathedraal is niet een huis voor de godheid, maar is een toren voor het eigen "ik". Totale zelfverheffing!

In de kathedralen wordt het hoogste menselijk kunnen ten toon gesteld. Men bouwde en offerde alles op, zogenaamd voor de godheid, (de godheid van het eigen "Ik"), terwijl men niets deed voor het eigen leefmilieu, de wooncultuur. Men vond het bovennatuurlijke belangrijker dan het natuurlijke. De kerk was een vluchtplaats, zo gauw als het kan weg zijn uit die harde zondige wereld!

Men had geen oog voor de ware volksgemeente Gods, die bestaat uit levende stenen. Dat is geen natuurlijk gebouw of orgaan, maar een geestelijk gebouw. De volksgemeente is daar in knop waar slechts twee of drie tot of in Zijn Naam vergaderd zijn. Matth.18:20.

De kerk van Rome bestaat vanwege de paus en priesters, en kan desnoods nog wel zonder kerkvolk. De Roomse kerk is met het priesterschap identiek, dus een exclusief gemonopoliseerd beheer en bestuur, dat leeft vanwege het (bij)geloof der mensen. Dat nu is de priesterheerschappij!

Economisch gezien is dit priesterwezen niets anders dan klaploperij en volksverlakkerij. Maar zolang als de mensen er in geloven, zolang de priesters zich in het geestelijke oncontroleerbare vlak voortbewegen, zal er geen haan naar kraaien. Ook al zijn er nog zoveel misstanden op zedelijk gebied, zoals dat vandaag actueel is.

De priesterstand en de dominees leven immers bij de welstand der zielen! De geestelijke stand plukt de vruchten van de schuldgevoelens der mensen. De geestelijken preken de mensen schuldgevoelens aan en dreigen hen met de hel en verdoemenis, en bieden hen daarna verzoening aan met God (als handelswaar).

Men moet de mensen eerst angstig en ziek maken, om hen daarna van hun angst te kunnen verlossen. En daarvoor betalen de mensen gaarne! Op die wijze houdt de geestelijke stand het instituut (de fabriek) in stand.

Luther heeft met zijn leer van het algemeen priesterschap de roomse priesterheerschappij weliswaar een doodsteek gegeven, maar heeft niet

kunnen verhinderen dat de dominees in de kerken der hervorming toch weer een soort priester-rol zouden gaan vervullen.

Deze geestelijken vertellen reeds eeuwenlang mooie verhalen over het hiernamaals, maar gaan veelal voorbij aan de eigenlijke hedendaagse problematiek. De meeste geestelijken hebben weinig theologische en praktische kennis, en camoufleren hun gebrek door keurig een geloofsbelijdenis uit het hoofd te leren. En zo verschanst de kerk en haar leden zich achter een haag van dogma's en belijdenissen, en plaatst zich als een aparte gemeenschap buiten de rest der mensheid, als een hemel op aarde (ons-soort-mensen).

De mensen weten dat zij uit zichzelf niet tot de hemel kunnen geraken, en er een wonder moet plaatsvinden. Dat wonder laat Rome voltrekken bij de mis en de doop. De priester zet het werk der verlossing voort, en zulks geschiedt op het altaar, waar in wezen hetzelfde wordt voltrokken als op Golgotha. De kerkdienst is dan ook geen stichtelijke neutrale bijeenkomst, maar is de verlossing zelf! Het nemen van de hostie is volgens hen een heus eten van Christus (dus een vorm van kannibalisme).

Religie is echter geen zaak van het gezond verstand. Het is sacramentele eredienst, waarin zich bovennatuurlijke zaken voltrekken, zegt men. Religie is geloof vanuit angst voor vergelding in het hiernamaals, dus een soort neurose (geestesziekte).

En dat zijn de twee werelden waarin de godsdiensten zich bewegen, en daardoor houdt men er altijd een dubbele boekhouding op na. Zelf ziet men de grenzen niet meer tussen deze twee werelden, en zo wordt religie spoedig een vergif (opium van het volk).

Toen Luther het priesterschap ontbond, bleef er van de kerk voor de protestanten in feite niet veel meer over dan een culturele instelling. Wat moest men er van maken? De Staat ging er zich mee bemoeien en confisceerde alle roomse eigendommen. Welnu, de kerken afbreken deed men niet, want daarvoor waren zij te kostbaar. Dus maar weer gebruiken, alleen in gewijzigde vorm. De kerk moest wel gescheiden blijven van de staat, hoewel dezelfde personen die lid waren van de kerk, ook staatsburgers waren, en dikwijls staatsbeambten. En dat had nog wel gekund indien de protestantse kerk geen machtsorgaan was geworden, die de staat aan zich dienstbaar trachtte te maken (net als Rome). Zo

schakelde de kerk de Staat in tussen Gomarus en Arminius, alwaar de Dordtse Synode uit voortkwam, door de Staten Generaal bevolen, waaraan wij de Staten-bijbel te danken hebben (een Bijbel met Overheidsinmenging).

De kerk die zich immers van de liefde van Christus moest bedienen, gebruikte juist de haat tegen andersdenkenden.

Een beschrijving van haar herders lezen wij in Jeremia 23:9 tot einde!

De kerk zegt te leven bij de "openbaring", dat is de metafysische wereld, het bovennatuurlijke. Dat is oncontroleerbaar.

Voor natuurkundigen is de natuur de enige openbaring. Voor het christendom is er de van de godheid komende openbaring. Die openbaring is eenmalig en voorhanden, en daarom moest men het vastleggen, zegt men, opdat het overgeleverd kan worden. En vandaar dat het karakter van het christendom dogmatisch is, een boek-religie steunend op belijdenissen.

Maar toch blijven twijfel en onzekerheid bestaan. Er is geen vastheid in. De natuurwetten wel, die zijn stabiel, altijd en overal gelijk. Maar die hanteert de kerk niet, want dan wordt haar komedie openbaar!

In de natuur gebeuren geen nieuwe feiten die vastgelegd moeten worden. Er komen geen nieuwe natuurwetten bij, die tot dogma moeten worden verklaard. In de kerk wel. De paus spreekt van tijd tot tijd "ex cathedra" inzichten uit die tot encyclieken worden. En dat is nodig, anders stopt de "handel"!

Handel met het heilige

Een kerk die zich de vorm van een instituut of organisatie aanmeet, krijgt vanzelf een bedrijfsmatige structuur. En dat is het juist wat de Heilige Geest wilde voorkomen in de Israëls volksgemeente.

Een bedrijf heeft een gebouw nodig, een bedrijfsruimte, met betaald personeel, en een verkoopproduct, met verkopers en kopers. Geld is het smeermiddel waar alles om en op draait, voor het goed-functioneren, voor de liquiditeit.

De kerk is het bedrijfsgebouw, de fabriek en de winkel tegelijk. Geld is de motor van de kerk, daar draait alles om. En dat is nu juist hetgeen waartegen Jezus de gesel opnam in de Tempel-reiniging!

Het Evangelie en de heilige dingen zijn het verkoopproduct. Het

personeel, dat zijn de ambtsdragers, die het product maken en aan de man brengen. De kopers zijn de gelovigen in de ruimste zin des woords. Het product moet aantrekkelijk zijn, anders kopen de mensen het niet, want de klant is koning. Ergo, elke generatie ontvangt de clericus die zij verdient!

Wanneer wij het peil der geestelijken van de laatste 20 eeuwen overzien, moet het peil van de bevolking daarmee gelijke tred hebben gehouden. Algemeen was dat peil laag. En zo is het ook met het geloof geweest. Alle eeuwen door heeft de kerk en het volk weinig of niets geweten waaruit het ware geloof(sleven) bestond, zoals van Abraham.

Zo was in de Middeleeuwen de kerkdienst meer een soort volksvermaak dan een geestelijke opbouw in het allerheiligst geloof. Het volk leefde bij feesten, eten en drinken, hoe meer hoe liever. Men zondigde er op los, en men wist dat men zondigde.

De kerk verzond allerlei aantrekkelijke verkoopproducten als: heiligenverering, bedevaarten, relikwieën, aflaten, melk van de maagd Maria, wijn van de bruiloft te Kana, manna uit de woestijn, haren uit de baard van de Heiland, etc.

Officieel is de aflat een kerkelijke kwijtschelding van tijdelijke straffen (let op: kerkelijke straffen). Het volk wist het onderscheid niet tussen kerkelijke en eeuwige straffen, en meende dat het bij de aflat ging om kwijtschelding van de Goddelijke straffen. De kerk liet de mensen maar in die waan, want het leverde geld op.

Men hield het volk Jezus wel voor, maar men gaf hen de maagd Maria als medeverlosseres.

De vrijpraak die een mens uitsluitend in JHWH als Verlosser kan ontvangen, werd aan Maria en Jezus toegedacht. En dat is de oorzaak geworden van de reformatie.

In die tijd zien wij de voorlopers van de reformatie, en daarbij mannen als Erasmus, die in protest gingen tegen de relikwieën cultus, tegen de banale heiligen-verering, tegen de bandeloze bedevaarten, tegen de woeker aflathandel, tegen de gehele kerkelijke waanzinnige theologie.

In zijn boek "De lof der zotheid" haalt Erasmus de gehele geestelijke stand op een niet mis te verstane wijze over de hekel. En, terecht!

Vandaag de dag is het in de Roomse en in de Protestantse kerken nog precies zo. Men drijft handel met de heilige dingen. De ambtsdragers voelen zich de "knechten des Heeren", die wel een potje kunnen breken

bij hun grote baas. Zij dragen ambtskleding, en daarin voelen zij zich verheven boven het gewone volk (zie wat ds.Hegger daarvan schrijft in de "Gezins Gids" 2-7-1998). De priesters in hun kleed, en de dominees in hun zwarte pak en zwarte hoed voelen zich mijlen verheven boven het gewone volk. En dat zijn zij ook, want in werkelijkheid fungeren zij als een soort "vogelverschrikker" om de ware gelovigen en zoekenden van zich af te houden (nader niet tot mij, want ik ben heiliger dan gij!). Hiertegen heeft de Heiland juist geprotesteerd, door te zeggen dat de discipelen niet meerder waren dan hun Meester, en zij allen broeders waren. Geen aparte ambten en ambtsgewaden, nee, gij zijt allen gelijk! Zie .... Mt 23:10 Noch zult gij meesters genoemd worden; want Een is uw Meester, [namelijk] Christus. Gij zult niemand uw vader noemen, want één is uw Vader.

En dan de geldzucht der ambtsdragers (de goeden zo die er nog zijn niet te na gesproken). Men heeft een traktement, en daarnaast zo'n vijf tot zeven door-de-weekse predikbeurten. Dat tikt lekker aan! En, een preekje is niet zo heel goedkoop, want nu ja, men moet er toch maar een hoop werk voor verzetten (tien of twintig keer dezelfde preek doet er niet toe).

Wij zullen ons verder verdiepen in de handel met de heilige dingen: De vorst Albrecht van Brandenburg wilde het primaat van Duitsland hebben. Albrecht moest daarvoor zelf met de paus onderhandelen. Daartoe wendde hij zich tot de joodse grootbankier Jakob Fugger. Fugger onderhandelde daarna met de paus. Paus Leo vroeg 12.000 ducaten, voor de 'twaalf apostelen', zei hij. Nee, Fugger bood hem 7000, voor de 'zeven hoofdzonden', zei hij. De partijen werden het eens voor 10.000, zeker voor de 'tien geboden' zullen wij maar denken! Fugger betaalde contant en leende het geld aan Albrecht tegen rente. Albrecht kon deze rente niet betalen, en begon toen met de aflathandel. Paus Leo liet dat toe. Zelf had de paus veel geld nodig voor zijn carnivals, kaartspelen, jachtpartijen, en bovenal voor de afbouw van de St. Pieterskerk te Rome. De paus kwam overeen dat de helft van de opbrengst der aflaten voor de Fuggers zouden zijn, en de andere helft voor hem. Men kon allerlei aflaten kopen, o.a. om de zielen van gestorvenen uit het vagevuur te verlossen. De prijs varieerde voor de koningen van 25

goudgulden, baronnen en graven 20, lagere adel 6, en burgers en kooplieden 3, en de gewone bevolking 1 goudgulden. (Zie J.de Rek "Van Bourgondië tot Barok p.183").

De dominicaan Tetzal werd met de verkoop van de aflaten belast. Hij was een handige kerel.

"Zo gauw het geld in 't kistje klinkt, het zieltje in de hemel springt" zou hij gezegd hebben.

Hiertegen heeft Luther zijn 95 stellingen op de deur van de slotkapel te Wittenberg gespijkerd.

Niet door aflat, bedoelde Luther, maar alleen door een waar berouw over de zonde, ontvangt men vergeving.

Niemand van de geestelijken diende het altaar om niet. Hun schoorstenen moesten immers roken, en hun lieve herenleven moest betaald worden. Aan vuile handen had men een gruwelijke hekel. En dat is vandaag de dag nog niet anders. Ook door de protestanten worden grote gebouwen neergezet die men kerken noemt, "Gods"huizen. Dominees worden aangekocht, en elk nieuw beroep biedt weer nieuwe perspectieven. De dominees verkopen hun preken, en het "ezeltje van Bileam loopt nog lekker". Men preekt er door de weeks nog bij, en een keer of vijf preken, waarvan de opbrengst uit de "zak" soms wel meer dan duizend gulden is. Dat tikt lekker aan.

De kansel

De lessenaar ging aan de komst van de kansel vooraf. De lezenaar (van het Griekse 'anabaino' komt ons woord 'ambo') stond in de oude christelijke kerken bij het altaar op het koor. Tijdens de hervorming zochten onze vaders een andere plaats voor de preekstoel. Het Woord moest meer centraal staan, en dus ook de dienaar des Woords.

Kansel is afgeleid van het Latijnse cancelli, de naam voor 'koohek'.

De eenvoud van de lessenaar werd al spoedig verdrongen door zeer overdadige versiering met allerlei ornamenten en beeldhouwwerken. Men zag de kansel als het voornaamste bestanddeel van de kerk, en kende daaraan bijzondere waarde en eerbied toe. Kosten noch moeiten bleven gespaard. De kansel is een soort verhoogde tribune met borstwering, welke men met een trap moet beklimmen, met dikwijls nog een klankbord er boven. Men vond dat de preekstoel wel een heel

bijzonder meubelstuk in het "Godshuis" mocht zijn, daar er immers het Woord opengeslagen op lag en aldaar de belangrijkste man, de dominee (komt van domineren, overheersen) op moest staan. De kansel is also een soort heilige der heiligen in de kerken. De taak van de kansel is om de prediker boven de gemeente uit te verheffen. Diens persoon moet gezien worden, en zijn stem gehoord. Dr. A.v.Brummelen zegt ervan in het RD 28-7-98 dat de kansel een gewichtige taak heeft, en moge de kansel nog maar lang in onze lage landen blijven.

Wij delen deze mening niet, en zien niets liever dat de kerken en kansels tot de laatste steen en spaander zullen worden afgebroken (zie onze brochure "Help de kerken slopen, en help de Gemeente bouwen").

Zou JHWH Zich willen bedienen van al deze opsmuk, verhoging en menselijke vernuftigheid? Nee, JHWH wilde juist onder en temidden van het volk wonen en werken. Hij stond niet boven het volk, afstandelijk als op een steekstoel. Hij stond naast en voor de mensen en legde Zijn hand op hun hoofd of schouder en sprak hen vriendelijk en doordringend aan: Mijn zoon, mijn dochter, geef mij je hart!

De kansel heeft zijn langste tijd gehad, gelukkig!

Ook deze vorm van afgoderij zal worden uitgeroeid!

Conclusie: Jezus was geen lid van de Synagoge, en zal zeker geen lidmaat worden van een kerk. En waar twee of drie in naam van JHWH vergaderd zijn, daar is Hij in het midden:.

PF VDM 12-7-1998

Ter verdere studie raden wij aan de volgende boeken te lezen:

Tegen de Priesterheerschappij, van Emil Rosenow

De Papenspiegel, van Corvin Wierbitsky

Afscheid van het Christendom, G.Wyneken

J.Koelman, De wekker der leraaren

Jac.Fruytier, Sions worstelingen

A.v.d.Meiden, De zwarte kousen kerken

B.Wallet, Ambt en Avondmaalsmijding in de Ger.Gem.

Er bestaat een afbeelding of beeld van een figurenpaar "Synagoge en Ecclesia". Dat zijn twee vrouwenfiguren die het jodendom en de

christelijke kerk voorstellen. De figuur Ecclesia staat rechtop, meestal met een kroon op het hoofd en kruis in de hand, en purperrood gewaad. De figuur Synagoge is een gebukte gestalte, met gebroken staf. Dit zou tonen dat de kerk uit de synagoge voort is gekomen, en dat de kerk triomfantelijk overheerst.